

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/7/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3715205516
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3715205516.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Martinákovskej vo veci starostlivosti o maloletú Z. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, dieťa rodičov L. P., bytom K., ul. N. XXX/XX, zastúpenej Mgr. S. K., advokátom so sídlom K. G., U. X/X a S. I., bytom S., V. č. XX, zastúpeného Mgr. F. G., advokátkou so sídlom G., H. XXX/X, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24. novembra 2015, č.k. 7P/40/2015-37, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok prvého stupňa z m e ň u j e takto :

Z v y š u j e výživné zo strany otca na maloletú Z. zo sumy 3000 Sk na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 02.06.2015, ktoré je povinný otec platiť k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

U r č u j e zročné výživné za obdobie od 02.06.2015 do 31.03.2016 vo výške 504,20 eur, ktoré je povinný otec zaplatiť matke do 15-tich dní.

Týmto z m e ň u j e rozsudok Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 12.08.2008 č.k. 4P/37/2007-87 v časti výživného pre maloletú Z..

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 12.8.2008 č.k. 4P 37/2007-87 tak, že otcovi zvýšil výživné na maloletú Z. P. zo sumy 3000,- Sk na sumu 200,- eur mesačne od 1.9.2014, ktoré bude poukazovať do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletej. Zameškané výživné od 1.9.2014 do 30.11.2014 v sume 1500,- eur uložil otcovi matke uhradiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že od určenia výživného uplynula značne dlhá doba, za ktorú sa pomery na strane maloletej Z. zmenili v tom, že dieťa je vekovo staršie, fyzicky vyspelejšie, od 1.9.2014 je žiačkou ZŠ, čím sa matke nepochybne zvýšili náklady na jej výživu v porovnaní s dobou určenia výživného, kedy malo dieťa jeden rok. Hoci si otec voči maloletej Z. svoju vyživovaciu povinnosť riadne plní a matke na výživu dcéry mesačne prispieva sumou 100,- eur, s dcérou sa nestýka, dieťa nekontaktuje, z čoho možno vyvodiť, že výchova maloletej Z. spočíva výlučne len na matke. Otec v priebehu konania uvádzal, že od 1.5.2014 je nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce v meste O. vo I. ako uchádzač o zamestnanie a že je bez akéhokoľvek finančného príjmu, navyše mu jeho matka musí uhrádzať odvody do zdravotnej poisťovne vo I. mesačne v rozsahu od 300-360 eur a súčasne za neho musí matke poukazovať výživné na maloletú Z. vo výške 100,- eur. Tieto tvrdenia otca súd vyhodnotil ako účelové a nepravdivé s tým, že takýmto spôsobom sa otec snaží vyhnúť sa plateniu zvýšeného výživného. Súd vychádzal z toho, že pokiaľ by otec žil

na N. v spoločnej domácnosti so svojou matkou v S., zaevidoval by sa ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách, takýmto spôsobom by si zabezpečil väčšiu pravdepodobnosť, že aj zo strany úradu práce mu môže byť sprostredkované primerané zamestnanie. Naopak podľa tvrdenia otca je tento od 1.5.2014 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce v O. vo I. bez nároku na poberanie podpory v nezamestnanosti a dávok v hmotnej núdzi, navyše už jeden a pol roka realizuje odvody do zdravotnej poisťovne vo I. v rozsahu 300-360 eur mesačne. Z poštových poukážok, ktoré súdu otec predložil, je zrejmé, že uvedené odvody do zdravotnej poisťovne vo I. sú uhrádzané na rôznych miestach v rôznych mestách vo I., čo podporuje zistenie súdu, že otec v skutočnosti býva vo I., kde aj v skutočnosti pracuje a zo svojho príjmu je schopný uhrádzať nielen odvody do zdravotnej poisťovne, ale aj výživné na maloletú Z., ktorej navyše na vianočné sviatky roku 2014 zaslal sumu 300,- CHF. Súd mal za to, že pokiaľ by otec bol nezamestnaný a bez akéhokoľvek finančného príjmu, určite v jeho možnostiach by nebolo pravidelne mesačne realizovať odvody do zdravotnej poisťovne vo Švajčiarsku a ešte aj dcére nad rámec súdom určeného výživného zaslať čiastku XXX,- CHF. Na základe uvedených skutočností, vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletej Z., ako aj z možností a schopností otca, o ktorom súd dospel k záveru, že je zamestnaný vo I., súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, t.j. otcovi na maloletú výživné zvýšil zo sumy 3.000,- Sk na sumu 200,- eur mesačne od 1.9.2014, teda od doby, kedy maloletá Z. začala navštevovať 1. ročník ZŠ. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 62 ods. 1-3,4, § 75 ods. 1,2, § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Zameškané výživné za obdobie od 1.9.2014 do 30.11.2014 v sume 1500,- eur súd v zmysle ustanovenia § 160 ods. 1 O.s.p. zaviazal otca k povinnosti uhradiť matke v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec mal. dieťaťa, domáhal sa jeho zmeny tak, že výživné na mal. Z. súd zvýši zo sumy 3000 Sk na sumu 130 eur mesačne od 02.06.2015. V odvolaní uviedol, že určenie výšky zvýšeného výživného súdom prvého stupňa nekorešponduje s vykonaným dokazovaním a odôvodnenými potrebami mal. dieťaťa, ako aj príjmom na strane obidvoch rodičov. Namietal, že súd prvého stupňa nezohľadnil jeho súčasnú situáciu, keď je nezamestnaný, je finančne závislý na svojej matke, keď toho času ho živí jeho matka, ktorá má dostatočnú finančnú hotovosť z dedičstva a predaja nehnuteľnosti. Uviedol, že matka ho podporuje aj preto, lebo ju kedysi v minulosti on finančne podporoval, čo mu však súčasná situácia nedovoľuje. Stanovené výživné súdom prvého stupňa je pre neho likvidačné. Uvedomuje si, že potreby maloletej sú iné, ako boli v roku 2008, ale aj vtedy došlo k určeniu výživného len na základe dohody oboch rodičov, kde neboli hodnoverne a reálne preukázané náklady na maloletú. Z tvrdení matky vyplýva, že výdavky na maloletú predstavujú cca 245 eur mesačne, teda 50% výdavkov činí 122,50 eur mesačne pre toho ktorého rodiča. Ďalej uviedol, že si riadne plní svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej, ako aj voči druhej dcére, s ktorou má hlboký citový vzťah. Má záujem podieľať sa na výchove maloletej aspoň výživným, keď mu je upretý styk s maloletou, ale v rozmedzí reálnych potrieb maloletej, ako aj pomeru jeho súčasných možností. V súčasnosti je nezamestnaný a záver sudcu, že sa vyhýba plateniu výživného je nepravdivý a nepreukázaný. Názor sudcu, že sa mohol evidovať ako uchádzač o zamestnanie na Slovensku, čím by nemusel platiť tak vysoké odvody vo Švajčiarsku, nemá logický, ani právny základ. Na Slovensku nemá nárok na žiadnu dávku a že mu úrad práce nájde adekvátne zamestnanie je tiež polemické a hypotetické tvrdenie sudcu. Zdôraznil, že dlhodobo sezónne pracoval vo Švajčiarsku, plynule ovláda nemčinu a toho času si sám hľadá trvalé zamestnanie, kde budú brané v úvahu aj jeho platené odvody do zdravotnej poisťovne, keďže vo Švajčiarsku je zdravotná starostlivosť asi najdrahšou položkou každého občana tam žijúce. Tieto odvody sa započítajú do jeho príjmu po tom, ako sa tam zamestná. To, že v súčasnosti uhrádza odvody vo Švajčiarsku neznamená, že tam skutočne žije. Ak by súd chcel dospieť k takémuto záveru mal vykonať riadne a presvedčivé dokazovanie a nie urobiť subjektívny záver z predložených poukážok. Nesúhlasil ani s rozhodnutím súdu prvého stupňa v časti priznania výživného späť od 01.09.2014. Mal za to, že matke nič nebránilo podať návrh na zvýšenie výživného v čase, keď maloletá začala navštevovať základnú školu, preto neexistuje jediný dôvod hodný osobitného zreteľa pre priznanie výživného späť.

Matka dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že od určenia posledného výživného uplynula značne dlhá doba, za ktorú sa pomery sa na strane mal. Z. zmenili tak, že sa jej nepochybne zvýšili náklady na výživu v porovnaní s dobou posledného určenia výživného. Je presvedčená o tom, že otec vo Švajčiarsku naďalej pracuje a tiež poukázala na to, že keď má na to financie, aby si platil vo Švajčiarsku tak vysoké odvody, musí mať príjem aj na to, aby platil zvýšené výživné na spoločnú dcéru. Mala za to, že súd prvého

stupňa vykonal rozsiahle dokazovanie, nestotožnil sa iba s jej vyjadreniami, ale snažil sa riadne preveriť aj vyjadrenia otca a keďže tieto sa prvostupňovému súdu, ako aj jej javili ako nelogické, účelové, tak boli podľa jej názoru aj správne vyhodnotené.

Kolíznym opatrovníkom sa k odvolaniu otca písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 212 ods. 2 písm. a), § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné.

V predmetnej veci súd prvého stupňa konal o návrhu matky na zvýšenie výživného pre mal. Z., keď predchádzajúca úprava výživného bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 12.08.2008, č.k. 4P/37/2007-87, na základe ktorého bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bola mal. Z. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 3000 Sk mesačne od 26.08.2007. V tom čase matka maloletej bola na materskej dovolenke, jej jediným príjmom bol rodičovský príspevok, ktorý poberala vo výške 5100 Sk mesačne. Mal. Z. mala jeden rok. Otec dieťaťa bol nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce s tým, že príležitostne brigádniccky pracoval v zahraničí a jeho príjem predstavoval mesačne sumu cca 1000 eur. Okrem mal. Z. mal otec ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. Vanesse Stojákovej, nar. 03.09.2001.

Ustanovenie § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine umožňuje zmeniť výšku výživného, pokiaľ nastane zmena pomerov. Výživné sa totiž určuje vždy podľa stavu, ktorý je daný v čase rozhodovania súdu o tomto nároku dieťaťa. Plynutím času môže nastať akákoľvek zmena pomerov, súvisiaca s vekom dieťaťa, a s tým spojenými zvýšenými nákladmi na jeho výživu a môže nastať i zmena pomerov na strane rodičov, ktorá spravidla súvisí s ich zárobkovými, osobnými a majetkovými pomermi. Výživné však možno zmeniť len v prípade výraznej zmeny rozhodujúcich okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia tak na strane oprávneného, ako aj na strane povinného výživné platiť.

V prípade, keď súd má rozhodovať o návrhu na zvýšenie výživného podľa tohto ustanovenia, musí porovnávať pomery na strane osoby oprávnenej a povinnej, ktoré existovali v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi, ktoré sú dané v období, na ktoré sa zvýšenie výživného má vzťahovať. K opodstatnenosti návrhu na zvýšenie výživného pre mal. dieťa je vecou voľnej úvahy súdu a závisí od možnosti a schopnosti osoby povinnej výživou a od odôvodnených potrieb osoby oprávnenej na výživné. Súd je v rámci tohto konania povinný objasniť skutkový stav veci v zmysle § 120 ods. 2 O.s.p. a na základe zisteného stavu vykonať porovnanie pomerov účastníkov v čase poslednej úpravy výživného s pomermi v súčasnej dobe.

Dňa 02.06.2015 podala matka dieťaťa návrh na zvýšenie výživného na mal. Z. s poukazom na zvýšené náklady mal. dieťaťa. Z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa bolo zistené, že matka dieťaťa je nezamestnaná, je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov bez nároku na poberanie podpory v nezamestnanosti a dávok v hmotnej núdzi. Spolu s mal. Z. a svojím súčasným priateľom Z. Y. bývajú u matkiných rodičov, ktorým na vedenie spoločnej domácnosti prispievajú sumou 120 eur mesačne. Priateľ matky dosahuje priemerný mesačný zárobok cca 800 eur netto. Mal. Z. v septembri 2014 nastúpila do 1. triedy základnej školy, v súčasnej dobe navštevuje 2. ročník základnej školy. Z výsluchu otca na pojednávaní vyplýva, že od roku 2006 pracoval počas letných sezón v rôznych hotelových zariadeniach vo I., naposledy pracoval v E. V. v O. s tým, že tento zamestnávateľ s ním ku dňu 30.04.2014 rozviazal pracovný pomer z dôvodu medzisezónneho uzatvorenia hotela. Od 01.05.2014 je otec nezamestnaný, evidovaný na úrade práce v Davose vo Švajčiarsku, nie je poberateľom podpory v nezamestnanosti ani dávok v nezamestnanosti. Z výpovede otca ďalej vyplýva, že v súčasnosti býva v Malackách v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá ho finančne podporuje. Otec má záujem zamestnať sa naďalej vo Švajčiarsku, zúčastňuje sa rôznych pracovných pohovorov, najmä v hotelových zariadeniach s cieľom nájsť si primerané zamestnanie. U svojho posledného zamestnávateľa v E. V. v O. dosahoval priemerný mesačný zárobok 3500 CHF brutto (3000 eur). Otec dieťaťa od 01.05.2014, t.j. od času jeho nezamestnanosti realizuje mesačne odvody do zdravotnej poisťovne vo I. v rozsahu 300 - 360 eur, ktoré podľa jeho vyjadrenia platí z ušetrených finančných zdrojov a taktiež za finančnej pomoci svojej matky. Okrem mal. Z. má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. I. N., nar. XX.XX.XXXX, na výživu ktorej mesačne prispieva sumou 100 eur. Vzhľadom na takto zistené pomery otca, ako aj odôvodnené

potreby mal. Z., odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že v schopnostiach a možnostiach otca je platiť zvýšené výživné na mal. Z. v sume 150 eur mesačne. Je nepochybné, že v porovnaní s poslednou úpravou výživného sa zmenili pomery na strane mal. Z., ktorá je o osem rokov staršia, v septembri 2014 nastúpila do prvej triedy základnej školy, v súvislosti s návštevou školy matka mesačne uhrádza stravné v školskej jedálni vo výške 25 eur, poplatok za školskú družinu vo výške 7 eur, na mimoškolské aktivity dieťaťa vynakladá 30 eur ročne, v súvislosti s alergickým ochorením dieťaťa dopláca mesačne sumu 25 eur. Na základe takto zistených odôvodnených potrieb mal. Z., považoval odvolací súd za primerané zvýšenie výživného na mal. dieťa zo sumy 3000 Sk na sumu 150 eur mesačne. Otec mal. Z. v čase rozhodovania súdu prvého stupňa bol nezamestnaný, zaujímal sa naďalej o trvalé zamestnanie vo I., kde sa zúčastňoval rôznych pracovných pohovorov, svoje životné potreby si uhrádzal z usparených finančných prostriedkov a za finančnej pomoci svojej matky. Iné osobné a zárobkové pomery na strane otca súdom prvého stupňa neboli zistené, preto vychádzajúc z takto zistených súčasných pomerov na strane otca, s prihliadnutím i na jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. I., dospel odvolací súd k záveru, že zvýšenie výživného na mal. I. na sumu 150 eur mesačne je v súlade so zákonnými ustanoveniami Zákona o rodine a zodpovedá súčasným odôvodneným potrebám mal. dieťaťa. Odvolací súd preto zvýšil výživné na mal. Z. zo sumy 3000 Sk mesačne na sumu 150 eur s účinnosťou od 02.06.2015, t.j. od podania návrhu matky na zvýšenie výživného, a to v súlade s ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci neexistovali dôvody hodné osobitného zreteľa pre priznanie výživného späťne, t.j. od 01.09.2014, nakoľko matka nepreukázala v konaní pred súdom prvého stupňa žiadne dôvody, ktoré by jej bránili podať návrh na zvýšenie výživného už v tomto čase.

Za obdobie od 02.06.2015 do 31.03.2016 určil odvolací súd zročné výživné v sume 504,20 eur (t.j. 150 eur - 99,58 eur = 50,42 eur x 10 mesiacov), ktoré uložil otcovi zaplatiť matke do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.